

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder J.C.G.M. Berends	Agendapunt 6
Van Portefeuillehouder Brandweer	Adviseur Astrid Steverink	Datum vergadering 26-3-2018

Onderwerp: **Onderzoek Brandweerstatiek en beleving brandweerpersoneel**

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd om:

- > Met de aanbieding van de 'Notitie Brandweerstatiek', het landelijk 'Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel' en het landelijk 'Duidingsdocument belevingsonderzoek' decharge te verlenen aan de stuurgroep Brandweerstatiek en beleving brandweerpersoneel en daarmee aan het project. Met deze aanbieding is de opdracht van het Veiligheidsberaad uitgevoerd;
- > Te bepalen welke thema's op basis van het onderzoek belangrijk en urgent zijn en deze in te brengen in de vergadering van het Veiligheidsberaad van 8 juni 2018;
- > De portefeuillehouder Brandweer te mandateren om de resultaten van het onderzoek 'Brandweerstatiek en beleving brandweerpersoneel' te borgen en dit te beleggen bij het IFV;
- > In te stemmen met het periodiek herhalen van het onderzoek (longitudinaal onderzoek) door het IFV in samenwerking met de veiligheidsregio's: jaarlijks voor het onderdeel Brandweerstatiek en iedere vier jaar voor het onderdeel Beleving brandweerpersoneel.

Aanleiding

In opdracht van het Veiligheidsberaad is landelijk onderzoek uitgevoerd naar de feiten over de brandweerorganisaties in Nederland en naar de beleving en tevredenheid van brandweermensen, zowel beroeps als vrijwilligers. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gezamenlijke behoefte aan eenduidige informatie over brandweerstatiek op een aantal actuele thema's en over de beleving van het repressieve brandweerpersoneel bij het brandweerwerk.

Het onderzoek is onder regie van de portefeuillehouder Brandweer van het Veiligheidsberaad en in gezamenlijkheid met de vakbonden, de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) en de Raad van Brandweercommandanten (RBC) uitgevoerd. Daarmee worden de methode en de resultaten van het onderzoek onderschreven door alle betrokken partijen. Voor de sturing op de wetenschappelijke en inhoudelijke opzet en het toezien op een onafhankelijke uitvoering van dit onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld, waarin ook het WODC zitting nam. De begeleidingscommissie werd voorgezeten door een onafhankelijke wetenschapper, emeritus hoogleraar prof. dr. A. Felling van Radboud Universiteit Nijmegen.

Uitkomsten onderzoek

Brandweerstatiek

Het komen tot eenduidige brandweerstatiek is een weerbarstig proces gebleken.

Veiligheidsregio's bleken niet dezelfde definities te hanteren, waardoor optellingen niet zonder meer te maken waren. Ook bleek inzicht in ziektemeldingen als gevolg van het werken met gevaarlijke stoffen en meldingen van PTSS voor het merendeel van de regio's lastig, omdat deze óf niet werden geregistreerd óf werd aangegeven dat deze onder het medisch beroepsgeheim vielen. Desondanks is het cijfermateriaal over het jaar 2017 redelijk compleet, waardoor dat jaar als het ijkpunt kan worden beschouwd.

De statistische gegevens die zijn opgenomen in de notitie brandweerstatistiek worden medio mei aangevuld met gegevens ten aanzien van de personeelsopbouw vanuit het onderzoek Strategisch Personeelsinzicht, dat in opdracht van de RBC is uitgevoerd. De opkomsttijden worden eind maart opgeleverd door het CBS.

Beleving brandweerpersoneel

Het landelijke belevingsbeeld van het repressieve brandweerpersoneel is opgebouwd uit de 25 regionale belevingsbeelden. Deze regionale belevingsbeelden zijn half oktober 2017 aangeboden aan de portefeuillehouders Brandweer van de veiligheidsregio's (leden BAC Brandweer). Hierbij is verzocht om in gezamenlijkheid van regionaal bestuur, directie en medewerkers de beelden te voorzien van context. De veiligheidsregio's zijn hiermee aan de slag gegaan. Over het geheel genomen liggen de regionale duidingsreacties in lijn met de duiding van de RBC op het landelijk 'Belevingsbeeld repressief brandweerpersoneel' (zie bijlage c).

Aangezien de regionale belevingsbeelden toebehoren aan de afzonderlijke veiligheidsregio's, maken deze formeel geen deel uit van de documenten die nu worden aangeboden aan het Veiligheidsberaad. Het is aan de regio's zelf om deze beelden vrij te geven, waarbij opgemerkt wordt dat het in beginsel openbare informatie betreft.

Decharge en vervolgonderzoek

Decharge

Het onderdeel Brandweerstatistiek had als opdracht: implementeer een werkwijze met als doel de regionale brandweerddata, op ieder moment, te kunnen ontsluiten ten behoeve van een landelijk beeld. Dit doel is deels gehaald: er is een werkwijze geïmplementeerd en hiermee zijn eenmalig regionale brandweerddata ontsloten ten behoeve van een landelijk beeld. Deze data kunnen echter (nog) niet op ieder moment ('real time') worden ontsloten. Dit kan worden opgepakt in het vervolgonderzoek waarvoor in deze notitie om akkoord wordt gevraagd.

Het onderdeel Beleving brandweerpersoneel had als opdracht: maak via de veiligheidsregio's inzichtelijk in welke mate brandweermensen (on)tevreden zijn in relatie tot hun brandweerwerk en formuleer daarover een landelijk beeld. Dit doel is volledig gehaald.

Bepalen gespreksthemata's

Dit onderzoek heeft een gedeeld beeld opgeleverd in de gesprekken tussen de VBV, de vakbonden en de RBC. De beelden worden hierdoor onderling niet langer bestreden, waardoor de discussie kan verschuiven naar de duiding die de diverse partijen aan dit beeld geven. De portefeuillehouder Brandweer wil graag gezamenlijk met het Veiligheidsberaad op 8 juni a.s. bepalen welke discussies het meest belangrijk en urgent zijn en vragen om verdere uitwerking. Deze vraag is ook neergelegd bij de VBV en de vakbonden. Op basis van de behoefte van alle partijen wordt de gespreksagenda met de bonden en VBV voor de komende periode bepaald.

Vervolgonderzoek

In de projectopdracht van het Veiligheidsberaad is de ambitie uitgesproken om het onderzoek niet eenmalig te laten zijn. De suggestie vanuit de stuurgroep is om de brandweerstatistiek minimaal één keer per jaar op te leveren, met de ambitie om uiteindelijk tot een real time beeld te komen. Hiermee kunnen trends en ontwikkelingen binnen de brandweer op landelijke schaal worden gevolgd ten behoeve van gezamenlijk beleid. Het belevingsonderzoek zou iedere vier jaar een beeld moeten opleveren. Hiermee wordt een landelijk beeld verkregen over de betrokkenheid van medewerkers bij vakinhoudelijke thema's. Het huidige onderzoek heeft een goede basis gelegd om te komen tot deze periodieke herhaling, waardoor het onderzoek een longitudinaal karakter krijgt.

Borgen resultaten

Het is van belang dat de landelijke resultaten van het onderzoek worden beheerd en beschikbaar worden gesteld. Daarmee kunnen deze worden gebruikt voor verdere analyse door veiligheidsregio's, IFV of derden.

Consequenties

Het project 'Brandweerstatistiek en beleving brandweerpersoneel' is opgeleverd binnen de vastgestelde financiële kaders.

Advies en besluitvorming

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	16-03-2016	Bestuurlijke opdracht voor het opzetten en uitvoeren van een onderzoek naar de beleving van het brandweerpersoneel en naar de brandweerstatistiek.
DB Veiligheidsberaad	21-09-2016	Bespreking plan van aanpak 'Onderzoek brandweerstatistiek en beleving brandweerpersoneel'.
Veiligheidsberaad	06-10-2017	Informatienotitie Onderzoek 'Statistiek en Beleving'.
Veiligheidsregio's	18-10-2017	Aanbieding van de regionale belevingsbeelden en verzoek om deze te voorzien van context.

Vervolg

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	26-03-2018	Decharge en opdracht vervolgonderzoek.

Communicatie

Het besluit wordt door de secretaris kenbaar gemaakt aan de betrokkenen.

Bijlagen

- a) Notitie Brandweerstatistiek
- b) Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel – landelijke rapportage
- c) Duidingsdocument belevingsonderzoek – landelijke rapportage